

تبصره (۲۵)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است ایران چک‌های موردنیاز کشور را پس از تصویب شورای پول و اعتبار تولید و با مسدود کردن معادل ریالی آن تحت نظارت هیأت نظارت اندوخته اسکناس (موضوع ماده (۲۱)* قانون پولی و بانکی کشور) منتشر نماید.

تفریغ تبصره (۲۵)

به موجب تصمیمات متخذه در یکهزار و دویست و سیزدهمین جلسه شورای پول و اعتبار (تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جمعاً مجاز به چاپ سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اسکناس و ایران چک در سال ۱۳۹۵ بوده است.

پیشنهاد می‌شود شورای پول و اعتبار در مصوبات خود نسبت به تفکیک میزان اسکناس و ایران چک قابل چاپ اقدام نماید.

عملکرد بانک مذکور در سال ۱۳۹۵ به شرح جدول شماره (۱) می‌باشد:

جمع اسکناس و ایران چک منتشر شده		ایران چک منتشر شده		اسکناس منتشر شده	
جمع اسکناس و ایران چک منتشر شده	۷۵,۰۰۰,۰۰۰	ایران چک منتشر شده	۶۵,۰۰۰,۰۰۰	اسکناس منتشر شده	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
	۱۴۱,۳۵۲,۰۰۰		۱۱۲,۰۰۰,۰۰۰		۲۹,۳۵۲,۰۰۰

(مبالغ به میلیون ریال)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چاپ و انتشار اسکناس و ایران چک سقف

مصوب شورای پول و اعتبار را رعایت ننموده که **مبین عدم رعایت مفاد حکم این تبصره**

می‌باشد.

لازم به ذکر است، برای انتشار ایران چک مطابق رویه معمول چاپ اسکناس، با تأمین

پشتوانه و تحت نظارت هیأت نظارت اندوخته اسکناس اقدام شده است.

میزان ایران چک‌های چاپ و منتشر شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در

* قانون پولی و بانکی کشور: ماده (۲۱):

الف- هیأت نظارت اندوخته اسکناس عهده‌دار نظارت بر حسن اجرای مفاد ماده (۵) این قانون از طریق تحویل و نگاهداری اسکناس‌های چاپ‌شده و همچنین نگاهداری حساب دارایی‌های موضوع ماده (۵) و صورت جواهرات سلطنتی و تنظیم مقررات مربوط به نمایش و نظارت بر ورود و خروج آنها از خزانه بانک و به علاوه نظارت در معدوم کردن اسکناس‌هایی که باید از جریان خارج شود می‌باشد.

ب- هیأت نظارت اندوخته اسکناس از افراد زیر تشکیل می‌شود:

۱- دو نماینده مجلس به انتخاب مجلس شورای ملی.

۲- رییس کل بانک مرکزی ایران.

۳- دادستان کل کشور.

۴- خزانه‌دار کل کشور.

۵- رییس کل دیوان محاسبات.

۶- رییس هیأت نظار.

تبصره - مدت مأموریت سناتورها و نمایندگان مجلس با مجلسین خواهد بود و در هر حال تا انتخاب جانشین خود به این سمت باقی خواهند ماند.

ج- آیین‌نامه مربوط به نحوه اجرای وظایف محول به هیأت نظارت اندوخته اسکناس به وسیله هیأت تصویب و به موقع اجرا گذارده می‌شود.

د- اعضای هیأت نظارت اندوخته اسکناس برای حضور در جلسات هیأت حق‌الزحمه‌ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رییس کل بانک و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد.

گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۵

تبره (۲۵)

سال ۱۳۹۵ به شرح جدول شماره (۲) می باشد:

جدول شماره (۲)

(مبالغ به میلیون ریال)

نوع ایران چک	موجودی سال های قبل (۱)		میزان چاپ * (۲)		میزان مجوز انتشار * (۳)		میزان فروخته شده به بانکها و مؤسسات اعتباری * (۴)		میزان باقیمانده (۱) + (۲) - (۴) (۵)		میزان در جریان تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ (۶)	
	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه
ریالی ۵۰۰,۰۰۰	۲۱,۴۴۰,۰۰۰	۱۰,۷۲۰,۰۰۰	۲۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۶۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۹,۹۱۰,۰۰۰	۱۱۹,۸۲۰,۰۰۰	۶۲,۸۱۰,۰۰۰	۱۲۵,۶۲۰,۰۰۰	۴۷۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۳۸,۵۰۰,۰۰۰
ریالی ۱,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۵۴۰,۰۰۰	۸۰,۵۴۰,۰۰۰	-	-	-	-	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۴۰,۰۰۰	۸۰,۰۴۰,۰۰۰	۳۶,۵۰۰,۰۰۰	۳۶,۵۰۰,۰۰۰
ریالی ۲,۰۰۰,۰۰۰ *	۱۲۲,۵۰۰,۰۰۰	۲۴۵,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	-	-	۲۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۲,۵۰۰,۰۰۰	-	-
جمع	۲۲۴,۴۸۰,۰۰۰	۳۳۶,۲۶۰,۰۰۰	۲۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۶۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰,۴۱۰,۰۰۰	۱۲۰,۳۲۰,۰۰۰	۳۸۷,۸۵۰,۰۰۰	۳۲۸,۱۶۰,۰۰۰	۵۱۳,۵۰۰,۰۰۰	۲۷۵,۰۰۰,۰۰۰

* بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پس از تصویب شورای پول و اعتبار اقدام به چاپ ایران چک می نماید؛ سپس بر اساس برآورد بانک مذکور و در اجرای ماده (۲۱) قانون پولی و بانکی کشور جهت انتشار ایران چک از هیأت اندوخته اسکناس مجوز اخذ می گردد. هیأت یادشده با توجه به ماده (۵) قانون معنون و با تعیین پشتوانه، دستور انتشار را صادر و متعاقباً بانکها و مؤسسات اعتباری ایران چک مورد نیاز را با پرداخت وجه از محل حساب های خود نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دریافت می نمایند. لازم به ذکر است، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت ایجاد پشتوانه بابت انتشار اسکناس و ایران چک، با تأیید هیأت اندوخته اسکناس معادل مبالغ مندرج در جدول فوق را از دارایی های موضوع ماده (۵) قانون پولی و بانکی کشور مسدود نموده است. همچنین بانک مذکور جهت فروش ایران چک به بانک های متقاضی، از محل وجوه بانک های مورد نظر نزد خود، معادل ارزش ایران چک های درخواستی را مسدود می نماید.

** اولین ایران چک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به استناد مصوبه سال ۱۳۸۶ هیأت وزیران در سال ۱۳۸۷ جهت جایگزینی با چک پول های بانکها منتشر گردید. بانکها دارای چک پول های پنج میلیون (۵,۰۰۰,۰۰۰) ریالی و ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریالی بودند که در شعب پشت نویسی و ابطال می گردید، لیکن به علت پایین بودن مبلغ ایران چکها، جهت پشت نویسی مشکلاتی را برای مشتریان بانکها ایجاد نموده بود، لذا بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت رفع این مشکل در سال ۱۳۸۷ بدون مجوز قانونی به بانکها ابلاغ نمود که نیازی به پشت نویسی ایران چکها نمی باشد و در واقع ایران چکها را همانند اسکناس به جریان انداخت. با توجه به در جریان قرار گرفتن ایران چکها و عدم پشت نویسی آنها، نیازی به در جریان قرار گرفتن ایران چکهای دو میلیون (۲,۰۰۰,۰۰۰) ریالی نبود. ضمناً از سال ۱۳۹۱ به بعد طبق قوانین بودجه سنواتی و با توجه به مصوبات شورای پول و اعتبار و تحت نظارت هیأت اندوخته اسکناس، ایران چکها همانند اسکناس در گردش قرار گرفته است.

جدول شماره (۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک / مؤسسه اعتباری	ایران چک پانصد هزار ریالی		ایران چک یک میلیون ریالی		جمع مبلغ ایران چکهای فروخته شده
		تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	
۴	دی	۲,۷۲۰,۰۰۰	۱,۳۶۰,۰۰۰	-	-	۱,۳۶۰,۰۰۰
۵	ملت	۱۰,۵۸۰,۰۰۰	۵,۲۹۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۵,۶۱۰,۰۰۰
۶	اقتصاد نوین	۷,۶۶۰,۰۰۰	۳,۸۳۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۳,۸۷۰,۰۰۰
۷	انصار	۱,۴۴۰,۰۰۰	۷۲۰,۰۰۰	-	-	۷۲۰,۰۰۰
۸	پست بانک	۱,۶۴۰,۰۰۰	۸۲۰,۰۰۰	-	-	۸۲۰,۰۰۰
۹	سرمایه	۹۲۰,۰۰۰	۴۶۰,۰۰۰	-	-	۴۶۰,۰۰۰
۱۰	گردشگری	۱,۵۶۰,۰۰۰	۷۸۰,۰۰۰	-	-	۷۸۰,۰۰۰
۱۱	تجارت	۷,۶۲۰,۰۰۰	۳,۸۱۰,۰۰۰	-	-	۳,۸۱۰,۰۰۰
۱۲	صادرات	۷,۹۲۰,۰۰۰	۳,۹۶۰,۰۰۰	-	-	۳,۹۶۰,۰۰۰
۱۳	قوامین	۲۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰
۱۴	رفاه کارگران	۹,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	-	-	۴,۵۰۰,۰۰۰
۱۵	آینده	۸۴۰,۰۰۰	۴۲۰,۰۰۰	-	-	۴۲۰,۰۰۰

معادل ریالی ایران چکهای فروخته شده، از محل موجودی بانکها و مؤسسات اعتباری

متقاضی نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسدود شده است. مبلغ و تعداد

ایران چکهای فروخته شده به بانکها و مؤسسات اعتباری از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱ لغایت

۱۳۹۵/۱۲/۳۰ به شرح جدول شماره (۳) می باشد:

جدول شماره (۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک / مؤسسه اعتباری	ایران چک پانصد هزار ریالی		ایران چک یک میلیون ریالی		جمع مبلغ ایران چکهای فروخته شده
		تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	
۱	حکمت ایرانیان	۳,۵۶۰,۰۰۰	۱,۷۸۰,۰۰۰	-	-	۱,۷۸۰,۰۰۰
۲	سپه	۱,۱۶۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	-	-	۵۸۰,۰۰۰
۳	ایران زمین	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	-	-	۱۰,۰۰۰

جدول شماره (۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک / مؤسسه اعتباری	ایران چک پانصد هزار ریالی		ایران چک یک میلیون ریالی	
		تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده
۱۶	سامان	۳۸۰,۰۰۰	۱۹۰,۰۰۰	۰	۱۹۰,۰۰۰
۱۷	ایران ونزوئلا	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰
۱۸	توسعه تعاون	۲۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۰	۱۲۰,۰۰۰
۱۹	سینا	۱,۶۸۰,۰۰۰	۸۴۰,۰۰۰	۰	۸۴۰,۰۰۰
۲۰	کشاورزی	۱,۱۴۰,۰۰۰	۵۷۰,۰۰۰	۰	۵۷۰,۰۰۰
۲۱	کارآفرین	۴,۱۲۰,۰۰۰	۲,۰۶۰,۰۰۰	۰	۲,۰۶۰,۰۰۰
۲۲	خاورمیانه	۱,۶۴۰,۰۰۰	۸۲۰,۰۰۰	۰	۸۲۰,۰۰۰
۲۳	ملی ایران	۳۹,۰۶۰,۰۰۰	۱۹,۵۳۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۱۹,۶۱۰,۰۰۰
۲۴	قرض الحسنه مهر	۱۴۰,۰۰۰	۷۰,۰۰۰	۰	۷۰,۰۰۰
۲۵	صنعت و معدن	۵۰۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۰	۲۵۰,۰۰۰
۲۶	پارسیان	۳,۷۶۰,۰۰۰	۱,۸۸۰,۰۰۰	۰	۱,۸۸۰,۰۰۰
۲۷	توسعه صادرات	۱۸۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۰	۹۰,۰۰۰
۲۸	شهر	۴,۴۸۰,۰۰۰	۲,۲۴۰,۰۰۰	۰	۲,۲۴۰,۰۰۰
۲۹	قرض الحسنه رسالت	۸۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۰	۴۰,۰۰۰
۳۰	پاسارگاد	۳,۳۴۰,۰۰۰	۱,۶۷۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱,۷۱۰,۰۰۰
۳۱	مسکن	۱,۶۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰	۸۰۰,۰۰۰
۳۲	مؤسسه اعتباری ملل	۴۸۰,۰۰۰	۲۴۰,۰۰۰	۰	۲۴۰,۰۰۰
۳۳	مؤسسه اعتباری کوثر	۱۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۵۰,۰۰۰
	جمع	۱۱۹,۸۲۰,۰۰۰	۵۹,۹۱۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۶۰,۴۱۰,۰۰۰